

VENTA
30 exemplars 4 pesseta

Un número solt
5 céntims

ADMINISTRACIÓ
Carrer de Ponent, 1, 1.^a
(Buxó baix a la escala)

Surt a llum puntualment
tots los divendres.

PERIÒDICH POLÍTICH VERÍELL

SUSCRIPCIÓ
Espanya
Un trimestre 4 pesseta

EXTRANJEROS
Un trimestre 2 pessetas

LAS SUSCRIPCIONES
se pagan per adelantat

Los pagos pueden ferse
en sellos de 15 céntims.
6 en timbres
especiales para periódicos

ESQUITXOS DE DIPLOMACIA

Los bunyolers espanyols sentint enveja del llimpiabotas d' Italia.

LO 14 DE JULIOL

Lo diumenje passat, conforme anunciava la circular que publicarem oportunament, tingué lloch la reunió de representants de corporacions lliberals avançades i alguns individus adherits, a fi de celebrar un acte públic i solemne de caràcter revolucionari i cosmopolita per honorar i enaltir la premsa de la Bastilla pel poble de París lo 14 de Juliol de 1789.

Constituïda la meia ab Lluanas, president, i Campani i Rocca, secretaris, de la Comissió interina, se obrí la sessió a las quatre de la tarde, entregant sos poders la Comissió interina en la Assemblea.

S'acordà en primer lloch que continués la mateixa mesa de discussió i que s'passés luego al recuento de representacions.

Descontant los individus adherits, se trobaren representades las següents entitats:

- Lligats masònics: Fills del Treball.—Emancipació.—Puritans.—Revolució.—Integritat.—Amis du Devoir.—Total, 6.
- Periòdics: La Avanzada.—La Tramontana.—El Eco de los Tenebreros.—La Lluanera.—El Autonomista.—Total, 5.
- Corporacions obreres: Federació de Boters.—Societat de Carreters de Barcelona.—Círcul obrer de Barcelona.—Secció d'Obrers Semolers y Midoners de Barcelona.—Societat Verdad de texidors y preparadors mecànics de Sanmartí de Provençals.—Societat d'Oficials Paletes, Aprentes y Peons de Barcelona.—Total, 6.
- Grups anarquistas: 14 de Juliol, de Sanmartí.—Avant.—11 de Novembre.—Parsons.—Emanipació.—La Unió Universal.—Total, 6.
- Associacions polítiques: Centre Republicà Democràtic de Gracia.—Nucleo republicà italià Maggini.—Agrupació socialista del partit obrer de Barcelona.—Total, 3.
- Corporacions lliurepensadores: La Luz, de Barcelona.
- Adhesions: Grupo de lectores de La Tramontana de San Colom.—Escuela laica d'Alfala.—Grupo lliurepensador El Faro de Alfala.—Colegi laic Colon.—Id. Gutenberg.—Id. Verdad de Sans.—Centre de Productors de Sant Adrià.—Grupo El Errante.—Total, 8.

Total de corporacions representades ó adherides: 35. Constituïda la Assemblea ab las representacions individuals, demana la paraula un dels representants del partit socialista obrer, y diu que ell venen a protestar del acte que s'tracta de realisar, perquè la premsa de la Bastilla fou un acte del que se n'aprofità la burgesia, com de tota la Revolució francesa.

Lo president li feya notar que la circular invitant a la reunió deya que es invitava als que estessin conforme en celebrar un acte de caràcter revolucionari i cosmopolita per honorar i enaltir la premsa de la Bastilla, y que de consegüent, si'l partit obrer no estava conforme no podia donarse per invitat, y lo que tenia de fer era quedar-se a casa seva.

Demana un representant la paraula pera una qüestió d'ordre, y la presidencia planteja desseguida aquesta qüestió demanant a la Assemblea acordés sobre'l conflicte de presentarse uns delegats protestant d'un acte allí shont no més se cridava als que estessin conforme en ell.

Y s'presentà la proposició de que la Assemblea invitava als representants del partit obrer a que immediatament sortissen del local, i la que fou presa en consideració per unanimitat dels vots emesos.

Consumits los corresponents torns, los que parlaren en contra de la proposició feren constar que ho feyan en contra perquè no consideraven que mereixés los honors d'una discussió aquella intemperança del partit obrer, ja que quan un va a moure rahons a casa d'un altre, lo que procedeix senzillament es tirar-lo escalias avall sense cumpliments.

Abans de votar la proposició definitivament sortiren los delegats del partit obrer fent constar altre cop se protesta al acte que s'tractava de realisar. En altre lloch d'aquest número tractem com se mereix aquest incident.

Votada la proposició resultaren 36 vots en pro y 2 en contra, si be fent constar aquestes dotes que votaven en contra de la proposició per entendre que ab tals representanis s'havia de seguir lo sistema de tirarlos escalias avall y no lo de deliberar.

Passant luego a l'ordre del dia, despres de la circular convocatoria, s'acordà ratificar la celebració d'un meeting de caràcter revolucionari i cosmopolita, y'l nòbrament d'una Comissió de nou individus pera organitzar y portar a terme aquest acte.

Foren elegits los ciutadans següents: Aldabert, Küpfer y Mir, en representació de las lligas Emancipació, Amis du Devoir y Revolució; Bou y Lluanas, pels periòdics La Avanzada y

La Tramontana; La Penya per grupos anarquistas; Rodríguez, en representació del Centre republicà de Gracia; Campani, pel grupo italià Maggini, y Torrents Ros per La Luz.

Sobre aquests nòbraments s'acordà també que si algun dels designats no podia assistir, las corporacions a que pertencien poguessen nòbrar-ne un altre, y també que a aquesta Comissió al poguessen adherir tants quantis representants volguessin ajudar-la.

Després de detinguda discussió sobre'l modo de recullir fondos pels gastos del meeting, s'acordà que s'obris una subscripció voluntaria que aniria publicant La Tramontana, comensant-la allí mateix, y quedada delegat les presentant a la corporació que l'enviava que estava en lo deber de contribuir en lo que li fos possible a sufragar aquells gastos. En altre lloch d'aquest número va la llista de lo recaudat allí mateix.

Y no haventhi mes assumptes de que tractar s'atexà la sessió a las set.

Es oció dir que, desvortat l'incident promogut pels representants del partit obrer, regnà en la reunió la més cordial armonia y entusiasma frate niat, prometense tots los presents brillants resultats de la reunió del diumenje.

UN NÚMERO EXTRAORDINARI DE

LA TRAMONTANA

Al sextecate diumenje la sessió dels representants convocats pera solemnizar la premsa de la Bastilla, lo director de aquest periòdich J. Lluanas anuncià que'l 14 de Juliol se publicaria un número extraordinari de La Tramontana en honor a la Revolució francesa, a quin número s donaria lloch a tots los que hi volguessin col·laborar ab traballs literaris, ja fossin articles, suetsos, anècdotes, lepidosis, poesias, etc., sobre la Revolució francesa, en quin cas té d'éver tot rigorosament històric, ó be sobre las Revoluciones en general.

Aquest número tindrà 16 planas com las regulars de nostre periòdich, vuyt de las quals aniran ab magnífics dibuixos dels repusos artistes Eritz, Llopart y Canibell sobre'ls fets més culminants de la Revolució francesa, y de trenta a quaranta de los més principals personatjes, ademés de varios grabats intercalats en lo text.

Anirà'l número imprès en magnífic paper satinat, constituint una verdadera Ilustració Revolucionaria.

Lo número costarà un ral, minimum a que pot calcularse lo preu de cost dintre la tirada ordinaria de nostre periòdich, y s'farà'l 25 %, de descompte a venedors y corresponsals.

Mà, donchs, a la ploma, tothom que 'ns vulgui ajudar en aquesta tasca revolucionaria.

Los escrits tenen que ser enviats precisament dintre d'aquest mes.

SUSCRIPCIO VOLUNTARIA

Oberta per acort dels representants en la assemblea del 16 de Juny a fi de arbitrar fondos pera cubrir los gastos del meeting del 14 de Juliol proximo, primer centenari de la premsa de la Bastilla pel poble de Paris.

	Pesetas
La Tramontana	5
P. G.	1'50
J. Meteu.	1
Una F.	25
S. S.	30
Ache	25
J. A.	50
J. Guardia	1
S. Ferrer	2
Suma ptas.	117'00

Continúa oberta la subscripció en la Redacció y Administració de La Tramontana, carrer de Ponent, número 1, pis primer, y en lo Centre de Lliurepensadors La Luz, carrer de Verlandina, n.º 20, pis primer.

UN HEREU EXOTIC

Per uns d'aquells casualitats passava'l diumenje darrer per l'aristocratic carrer de Fernando, era mij dia, y la erem, com diuen ara, sortí de missa de la iglesia de la Trinitat; ja pel gentio allí agrupat, ja per la curiositat de admirar los tipos dels que surrien de cumplir ab lo catòlic precepte y dels budochs gomosos que se la contemplaven, veig detindrent un moment a contemplar tan ridícul espectacle, juntament ab lo número dels espectadors, que lacera y'm topo ab l'amich Pau el meu costat, tan encantat ab aquelles julies filletes que no se havia adonat encara de ma presència.

—Amich Paul!—li diéh, —sembla que aquestes carrinclonas hermosuras tan ben engalanadas te tenen embolat y't fan caure la baba; ve'nc francament, tu començax a ser existens y sembla que ja no hasuria de fer cas de nostres filles d'Eva.

—Qué hi farás, amich Pegó es una trieta veritat la que dius que ja soch existens,—me contesta,—pero't contemplant la juventut y sas galas, recordes ditosos temps passats, i a un il sembla rejuvenescer al veure't brillant respecte que se 'ns presenta a nostres ulls. Mira; que no se sorpren al veure la atorgant bella, fusto y elegancia d'aquesta que ara surt!

—Y be,—vaig dir a n' en Pau,—has de saber, que aquesta es nevada d'un senyor canonge, y ja està dit que quan son oncle era vicariet, ella era una senzella costurera, son oncle ha progredit, ha estat a ser canonge, y ha enriquit a la ella y a tota sa familia; ho hi ha com ser parenta ó amicha del alt clero, pera tallarla graa.

—Perlas com un sabb,—me contesta,—es una veritat més clara de lo que suposes, ell no se saben la prima de adquirir riquesses, hi treballen ab una finura, que quan tu te'n adones, ja als hi pots arribar ab un fatirol moment. Y en prova d'aquesta veritat, se vall contar lo que m'acaba de passar ab un individu del alt clero; ab tot un ilustre Sr. D. Joseph Anton Brugulat y Gros, vicari General del Bisbat de Lleyda, y crech avuy regent de la mitra per estar vacat, y perax me abundament Director de la cèlebre Escola Mariana que porta per tennu: Tot per Maria, i encara que hi haurà maliciós que digan y per nostres butxaccs.

—Conca, donchs,—li diéh,—que t' escolto ab gust; pero com es hora de anar a dinar, espero que tot xano xano m'acompanyaràs a casa y m' ho rás content.

—Has de saber, pues,—diu en Pau,—que jo tenia una cuspina germana de pare de mare a Lleyda, anomenada Dolores de Buda y de Senespleda, moriren sos pares y germans sens successió y reunt ella tot lo patrimoni, que era considerable, y a què molt anys reunint grans caudals de rentes, y no gastant res, porque feya una vida de penitencia y dejunt, anava pobriment vestida, y no s'ocupava más que de posar rentes y dir penitencias, pero vingué un dia que anant a fer la novena agata vint y vint anys, y s'acabà a la gloria celestial. Un parent me participà l'enterro ab ens que la malaltia, ab molta estranyesa meya, porque 'ns creyevam ab la finada y hauria sigut consel per mi assistir en sa enfermedat y acompanyarla feint de cap de dol, passats aquells dies, voreig valer saber, com estan natural sent tal volta lo més pròxim parent, la seva disposició testamentaria, y com es de supurar en una ànima devota, se deixava en ella totas las missas que s' poguessen dir durant tres dies, y dit tot a la major brevedad possible en altres privilegiats, encar que barretats, ab limosa de sis rals, y després no sé quin funeral y missas que tenien de dirse cada any perpetuament.

—Vaja! no vaig poguer jo menos d' exclamar,—que si aquesta ànima no se salva no sé qui se salvarà.

En aquell arribarem ab casa, pujem al pis, agafem la ploma, y mentre faig apuntacions en Pau contínu.

Com los parents de pare de son pare varen ésser avisats ab anticipació, sens dupte per més simpatias de part del parent que m'avia quedat en era enterrada, acudir a temps y pogueren salvar la casa y bens de part de pare. Tot això està molt be tractat d'una ànima devota, y també es molt just que recobri la família part de pare lo que correspon, pero 'l de sa mare, no ésser que'l nom de Senespleda, que era'l de sa mare, no se en veu ni una lletra en tot lo testament, y nòbrà en son lloch un heru exòtic, com es tot un ilustre Senyor D. Joseph Anton Brugulat y Gros, vicari General del Bisbat de Lleyda, Director de la Escola Mariana y actual regent de la mitra, donant aixis una pública demostració del amor que professava a tant ilustre y Reverent Senyor.

—Verdaderament li va donar,—no vaig poguer menos de interrompre'lo,—y aquí tens l'origen d'aquella sombreros adornats y vestits de seda que havem vist en aquella senyoreta tan maca nevada d'un canonge.

—Dius veritat,—continúa en Pau,—pel fi se troba'l capdell. Anant dihent, pues; creyent jo que un tan alt personatje y gran dignitat de la catedral de Lleyda se compadixeria dels meus anys, poca salut y remediaria la meua excessió, li voreig escriure una carta molt compungida, acompanyada d'alguna altra de la finada pera que s'convenés de las bonas relacions que mantenint y joaba lo que 'm contestà escolta, que té de agradarte: «Nada he podido resolver sobre asuntos tan graves como es el testamento de su prima Dolores y por lo tanto no puedo complacer a V. y menos hareria promesa alguna.» Quedo de V. A. S. S. y Capellán.—Joseph A. Brugulat.—Comentant aquestas quatre lletres,—després de no demostrar l'il·lustrisim cap agrahiment a la finada, diré que en quant als «asuntos graves» debia referirse al metèlich que passava en sas butxaccs, y en quant allò de «no puedo complacer a V. ni hareria promesa alguna» equival a dir «Germà, Deu vos ne do.» L'últim parrafo, se'l podia ben estatviar, porque això de «Atento y Seguro Servidor» a un home que se li diu «Deu t'ampari,» es ben escusat.

—Sí, verdaderament,—contesto jo,—a'lo no podia deixar en lo tinteri curta era la carta, pero encara podia serne més: un enu basta.

—Pues bueno,—continúa en Pau,—ab tot y tantas riquesses, aquest ilustre Senyor sembla en la apariència que encara no està content. Posachim, entre ell y nosaltres, una heretia; ell duas terceras parts y nosaltres una, per un llegat de sas estimada mare; donchs be, va manar al arrendatari que no 'ns pagues fins que rebés ordres sevas y se'n va anar a fer un viatge de recreo, aparentant ab aquesta conducta envia de lo que cobrem; nos sorprengué a nosaltres la mort de mon cunyat y sense una pensata, perquè contaxim ab la quantitat que debia entregaros l'arrendatari, y com aquest

tractava d'accontentar a Sa Il·lustríssima, que era l'herú gran y nosaltres cobravem una miseria, nos trobem en un conflicte y tinguerem que manllevar y empenyar mentre Sa Il·lustríssima D. Joseph Anton Brugulat disfrutava en son viatge de recreo una herencia que ni moral ni socialment, may deuria hagar de pertencierli. Havém arribat aquest any altre vegada a la época del cobro de nostra miseria, y li he donat avuy per medi de una carta postal, veurém quina 'ns ne farà aquest any. — ¡Home! me dignó, — ja puch jo gastar saliva explicativa, y tu estàs escribint.

— Mira si he estat ab atenció, que lo que he anat escrivint, son apuntacions del teu relatu. Divendres los bulats LA TRAMONTANA.

— ¡T'ho agrahisco; pero mira que serán estansissos.

— ¡Estansissos! Y t'patacones que diafrata l'Il·lustrissim se n'han yunat.

— ¡Oh! aqueistos may.

— Donchs la historia tamoch may ho será. Ten las bonas com las males accions, totas deuen publicarse; aqueillas, para mitarillas, aqueixas, para reprobarillas.

— ¡Gracias donchs, — me repetex.

Li ofrezco dinar, m'ho agrahex, encaxit, y se'n va. Aquesta, encor que molt compendiada, es la historia del Herú exótic.

Ara, que la pares de familia prenguin exemple.

CARTAS DE FORA

TARRASA 16 Juny de 1886.

Incomunicat director: No trobú estrany que no digui incomunicat, porque de sobras sabem ho esteu de la plaga clerical, pero en cambi rebú comunicacions de tots los seus abusos y los publiquen en LA TRAMONTANA que tants mals ratos dona a tots los bolados de carbó de segrista.

Lo diluns de Pasqua lo patriarca Jepet s' en aná ab tot son esquadró de Terresinas, desde 'ls equixons més petit fins a las cugas de 50 anys, a una casa de pagós a fer un brenar; pero com aquesta vegada hi habia donas viudas (que ell viu ab ellas ó be elles ab ell) no estigú per jochs y se'n aná a la casa de pagós a brenar ab ellas, mentras las persianas eran a la font; tal vegada pera que no agafosin zelosia, pera ferlas contentas las hi pagá dos porrons de vi; que ni tamoch las hi tocá a la boca.

Aquest altre dia lo mateix Jepet aná a paveig ab las sevas favoritas y al entrar a la població se adelantá, tal vegada porque no l'vegassin los treballadors que sortien dels vapors; trobu molt estrany s' amagú d' anar ab tals companyias, qua totom sab que ell viu molt regalat a casa d' ellas.

LAVINOS.

Sant Celoni 17 Juny de 1886.

Socarrimat director: Estém d' enhorabons ab motiu de la vinguda d' un can-nonje en aquesta vila. No 'n pensí l'prestidigitador, encara que de jochs de mana y de altre cosa crech que 'n sap la prima. Afiguris que ahir volgué fer l'home fentnos veure son talent y sas dots oratorias com a fill que es de aquesta vila, y durant l'intermedi de la missa major las empregué dihent que cabans era un gust la iglesia, pug per més misas que s' hi diguessin de tan plena de gent may s' hi cabia, y avuy no obstant y dirien no més que duas en aquest pobl, pocas, molt pocas personas hi venen; aixó lo me'n recordo com si fos ara, pero ja ho trobaré vosaltres mateixos que os condepenen l' anima jo ho sento molt, cregueu que ho sento! y més quah tantas vegadas com m' he trobat en mitj d' iglesiastichs que m' deyan que Sant Celoni 's pert, porque 's pert la fe, jo, com a fill que 'n só, los hi faig la contra posantros en bon terreny, a malvinatje l' grat que n' hi sento, y jaq que no te la culpa de que tothom s' equilli! En Banyeta y vostes mateixos, inclús mossen Framis que, segons contan las malas llengas, quan era sillá a Badelona feya parlar de sos cabells ab sos abusos adanesos arribant fins a l' extrem de ferne engrasar una Eiva més del degut de tan bona vida que li feya; aixis ho contan y aixis ho vench. Y que vosó no demostre lo contrari ab sos modis de procedir, es veritat per alló de que tan pronte arribá aquí lo primer que va fer fou visitar lo convent d' Col·legi de monjetas de las Treasetas, a las que regalá una manrega, segons diuben. Apreneu, moltons del remat d' aquell que l' clavaren pera dir quatre veritats, y si no 'n tengué prou llegiu LA TRAMONTANA y veurde que tots sos lo mateix y si encara no os ne sabú desprende aviseume, que os farà venir una companyia de gitanos y os equilaran lo clatell.

Disposi del seu company y amic d' infern.

RATULL ALAT.

Manresa 18 de Juny de 1886.

Apreciat director: Com los tomistechs y petronets ja començan a estar arunt, tindria ganas, ab alguna mentrasa, de ferne una xanfona tramontanesa; mes com tinc poca fora para exprémla, com fe l' gubern s' ho contribuyente, los deixare tal com son y que vagi seguint la trampa, que en una part ó altre aparotjarán los enredos.

Per ó l' Quimet de casa seva, lo Dido y desde pares de la ciutat, han tornat de cumplir una desoladissima missió que la corporació popular los hi conhá per la capital de Espanya. ¡Tibe Quim!

Per més que 's dige que 'ls viatges d' aréde son molt

cómodos, lo no ho crech, porque si tant ho fossin, no gastarim aquest xul humor que gastan d' ensá que han tornat de passeig, vull dir de... vamos, ja 'm entenen. Lo gesto ha costat la friolereta de mil set centas vint y sis pesetas ab quaranta centims, aqueits debian donarlos de propina a algun porter; y tal vegada dita cantitat, ó be alguna altre cosa, y no vull dir un micó, son la causa de fer la cara de pomes agres. ¡Tots los que de bona fe aproben viatges, deurian comprendre que hi ha estalvis que foradan las estubellas, y que 'ls diners del pobl no deuben servir pera viatjar punds de recreo ni pera treballar la farsa electoral!

Segons contan, de resultas d' aquest viatge, la corporació ha donat a l'hum un nou fill adoptiu; mes com la mare sé poca llet, no se sap si costará molt lo ditatje de tots modos, hem aumentat la colla.

Escollí, Sr. Pallás, com es que ten lo rarot ab aixó de LA MONTAÑA? ASSOSSEGUA, home, ASSOSSEGUA, no vagi tan depressa; no es propi del teu caràcter; recorda que perq'apuntar certs acorts de la Junta del cementiri, segons diuben, va estarhi més de tres mesos. ¡Veul aixó he fet que apugú que a vosó li sap greu deixar los pots dels unets per' assistir a algunas comisions, y per anar a Madrid ha fet lo sacrifici d' estar una quants dias fora de las sevas obligacions, cosa que tal vegada no li agrahiran.

En ó, senyors regidors, fassin bona administració, y no dupin que tothom los farà una festa, y segurament que la feria ab gust, seria un que ho fa a pel y a repel, titolat

LEANDRO CASILLÉ

Ja s' han tornat a obrir las Corts; ja s' ha fet nou president del Congrè; ja ha comensat lo debat polítich...

Y ja s' ha convertit lo temple de la representació nacional en una plassa de toros; y perdónim lo modo de senvalar.

En Romero Robledo, l' etern prototipo del desvergonyiment polítich, ha comensat la broma. Allí era de veure la serietat (¡afectada, ey!) ab que defensava a n' en Martos y als conservadors lo qui 'ls ha atacat y defensat mil diferents vegadas; allí sentirian parlar de patria, d' ordre, d' altas esferas la de la lluna... en un covei, d' abnegació, de patriotisme... vamos, ni cap arrenca-casals es més eloquent.

En Sagasta treu no més que algun drapat al sol dels seus amichs, contentantse ab lo conegut pitjor ets tu que tan perfectament encaixa sempre en la política.

Y 'ls altres fan lo mateix per vici.

Y aquestos son los grans homes, las classes dominadoras, los grans estadistas, los patriotas, los...

Prou. En aquestos temps no convenen los vomitius.

Lo que actualment está passant en aixó de la agregació sembla una comedia de màgica.

Van los agregacionistas a Madrid, se veuben ab las altas autoritats de la vida dels tahuls de la política, y n' surten tan satisfets.

Arriban allí 'ls antiagregacionistas, fan las mateixas visitas, y n' surten archi-replens de satisfacció.

¡Quins d' aquestos serán los enganyats! Ni uns ni altres de tots ells.

Com s' ententí. Molt senzill.

Los enganyats no serán may los que han anat a Madrid a gastar a costa agena.

Sino 'ls altres. Ex a dir, los que s' han quedat aquí.

Y lo pitjor es que quedarán enganyats tant si guanyan los uns com los altres dels que han anat a Madrid.

Avuy té de sindre lloch a Granada la festa de la coronació del poeta Zorrilla.

Allí estém representats per la Comissió de nostre Ajuntament los barcelonins. Pensant ab las pesetas que costan al comú aquestas moxigangas poden anarse consolant los famolenchs.

Que qui tingui ganas de coronar poetas y fins si vol encombrayres, s' ho pagui ell, res hi ha que dir.

Mes aixó de gastarse 'ls diners dels pobles en

palas ó llorer quan la miseria abunda, es digna de las classes dominadoras d' avuy, que ja fa temps que han perdut l' oremus.

Lo fabricant de Villanova y Geltrú Sr. Marqués n' ha fet una com covei, ab excusas ó motiu de son majordom Sr. Mariano, que presumeix de católich, apostóquill y romansó.

Reuní las donas de la secció de la preparació y las hi digue que 'ls posaria un Sant Joseph a la quadra si ellas no s' hi oposaven. Y com l' oposarhi significava veures despatxadas, van accedirhi espontáneament, callant per prudencia.

S' ha posat allí l' ninot y l' disaapte passat lo llanut majordom Sr. Mariano ha obligat a las obreras a passar lo rosari abans de donarlos la setn-anada, cosa que no pogué lograr de totes, porque la dignitat no pot per menos de sublevarse devant de tals bestiesas é imposicions dels que volen fer creure a la farsa.

Insistirém contra 'ls ninots de tal casa, sant, majordom y propietari inclusius.

Fa alguns dias que no havém passejat nostra bufada per Tarrasa, y avuy ja s' ho necessita.

Los fabricants Cots, Ubach y C., acérrims a la Caixa dels morts, després d' haver obligat a ficarse allí a varios teixidors nous, a molts han tingut la barra de pagarios a rahó de 18 pesetas setmanals, mentres per tot arreu se guanyan 16 y 17 pesetas.

Será aixó lo que ells predicen: la armonia de la miseria al cementiri.

Un que fa companyia ab aquestos senyors, digué en cert puesto, que a casa seva no 'n podia treure res de 80 pesetas setmanals que necessitava.

Y donchs com dimontri ab 18 no 'n té prou?

Dos germans fabricants dels que prometeren colocar als ex-presos, avuy se excusan de pendren dos dihent que 'l seu cabó de vara no 'ls vol.

Pero; quin dels porchs mana a can Ribot?

Ha sigut denunciat nostre apreciat colega de Madrid Las Dominicales del Librepensamiento, per un article sobre Sant Esteve y un altre sobre certa successos passats en una pressó de Granada immediatament despres de dirse la missa.

No extranyo 'l percans del citat colega. Diu lo ditso: quien mal anda mal acaba. Y ell ha anat ab malas companyias. Ficanse ab sants y presos.

A Malaga sembla que s' ha descubert una fábrica en gros de llangonissas fetas ab carns de burro.

Los carlins d' aquella provincia estarán d' enhorabons.

Podrán probar que la seva carn no es tan dolenta com deyan.

Que ja pot servir per algo.

La pesa Lo Cantor del poble, estrenada lo diluns de Pasqua en lo concert matinal de la societat Euterpe de Clavé, y de la que no parlarem en nostre número darrer per falta de espay, y que si esperessim ferho extensament tal volta 'ns passaria per alt, es una pesa de bon conjunt, que si no té aquella melodia típica d' en Clavé té en cambi molt bona instrumentació y notable armonia, mereixent especial menció la tendresa del cant d' amor en menor y un oportú recort dels inmortals Nets en lo cant bèlich.

Son autor lo mestre Goula se n' portá mercedu aplauso, així com també son aprofitat fill, director d' orquesta y coros en lo concert.

No 'l dolidrà la estona a aquells dels nostres lectors que vagin a sentir Lo Cantor del poble, que, del Patria Fides Amor del catalanisme ranci, se n' ha tret ja la fe per inútil sustubint-la per l' honorat cant al treball.

La lletra, que es d' en Conrat Courc, honra també a son autor.

Segons contan los telegramas d' aquestos dias, diumenje hi hagué una corrida de toros notabilissima a Palma de Mallorca.

Figurínisme que s' mataren setze caballs y quedaren mal ferits tres toreros.

Y com entre 'ls artistes inutilitats hi havia tots los espas, la autoritat tingué que donar la corrida per acabada a mitj lidiar lo sisé toro, que tingué de fusellar la guardia civil desde la barreta.

Aixó sí que es progressar l'espectacle nacional. Fins ha exercit de mataor la benemérita! Viva la patria!

Muts de sorpresa va deixar a molts la tonteria (per no donarli altre nom) comesa pel anomenat partit obrer de Barcelona en la reunió de diumenje pera honrar lo centenari de la Pressa de la Bassilla.

Los que sòls veuhén las cosas per son cantó natural y no saben lo que significa aquesta microscòpica agrupació de pretendents a jefes de la classe obrera anomenada partit socialista, no van pòguer per menos d'assombrarse de duas cosas: Primera, de que un que 's diu partit socialista protesti contra la celebració d'un acte cosmopolita y revolucionari; y segona, que invitante a una reunió als que estigam conformes en celebrar un determinat acte, hi hagi qui tingui la barra de presentarse precisament per no estarhi conforme.

No pot negarse la rahó que assistia als que aixís raciocinavan; mes es precis confessar que los tals no coneixen a aquestos tarugustas de la qüestió social que enredan en lo tal partit obrer.

Formit aquest partit (y tan partit) per dissidencies ab un altre y no havent pogut arribar may a reunir soldats pels jefes que prenen dirigitrio, viu més del odi y de la enveja a sos antichs companys los anarquistas, que de cap idea propia bona y generosa. Y a tal modo de ser d' aquest partit obehí la extravagancia de son acte de diumenje.

Convenants de que si ells intentesin l'acte d'honar la pressa de la Bassilla se quedarian sols, senten, enveja de que altres pugan ferho ab éxit, y van a veure si ho desbaratan: primer motiu. Y no sentios possible ni lograr que 's parli d'ells per medi de las ideas de son partit, apelan al escándol, si poden, pera que la gent s'adoni de que son vius; segon motiu de sa presentació a la reunió de diumenje. Abaquell acte lograren que 's parlés del partit obrer, y aixó per ells ja es una victòria y ja han obtingut lo que 's proposavan.

Si además haguessin pogut lograr que se 'ls hagués tret com mereixian y algú demanava, més haurian guanyat, sent l'escándol més gros y procurant ferse la victima. Lo pitjor per ells fou, que discutint ab aquella tranquilidat, y deixantlos dir tot lo que tingueren per convenient, se 'ls ensenyés ignominiosament la porta ab lo beneplacit de tots los elements allí representats, entre 'ls que abundavan los obrers de diferentes ideas.

Aixó ensenyant als del partit obrer que ja no 'ls val son sistema de voler acreditar que com més petita es la nou més remor mou, sino que ja tothom los coneix, y que no 'ls queda més remey que tirar pel camí del bon sentit y de las ideas lògiques, ó desapareixen al compás del soroll de las rialladas que sa conducta provoqui.

En lo debat polítich los partidaris de la inviolabilidad monárquica monassejan la regia prerrogativa que es un gust.

Per cada un d'ells aquesta cosa may va acertada sino quan favoreix al seus.

Quánta farsa se gasta pera enfilarse al poder!

En Romero Robledo ha preguntat en plenas Cortes al Sr. Castelar si 's farà monárquich després d'aprobat lo sufragi universal.

Y 'l Sr. Castelar s'ha arronsat d'espallias, segons diuhén.

Vaja, home, acabi de decidirse.

Y no fassi tanta comedia.

En Sagasta diu que ara sí que va de bo en alló del sufragi universal.

Mes tonto qui 'l cregui.

Nostre amic y colaborador en Rosendo Arús y Arderiu fou lo passat diumenje objecte d'una inexplicable agressió en sa propia casa de camp de Cornellá, disparantli dos tiros de revólver un individu que ningú creu possible pogués tindre cap motiu poch ni molt fundat pera cometre tal acció.

Afortunadament lo Sr. Arús té sols una ferida no molt grave de la que li desitjem quedí prompte y be curat.

Havém rebut La Aureneta, important setmanari catalá que s'publica a Buenos-Aires, y Satanas, periódich liurepensador de Roma. Establím ab gust lo cambi.

Alguns empleats de correus, probablement de las ambulancias, sembla que s'aficionan a la lectura de nostre periódich, cosa que resté de peccable; pero que 'ns fan la santissima de barrotar lo número de alguns suscriptors, y aquets després se 'ns queixan ab molta rahó... y sense culpa nostra.

A Castellbisbal ja fa setmanas que se 'ns queixan un suscriptor de que tot sovint li falta 'l número; a Cardona nos ha passat lo mateix; a Avinyó idem, idem, y aquesta setmana se 'ns queixan de Ripoll, aixís com nostre colega El Duende, de la Corunya, se dol també de no rebre 'l cambi, que nosaltres ni un sol número have n deixat d'enviarli.

Volen fer lo favor, senyors de las ambulancias, de no trencar la feita quant vulgan llegir La TRAMONTANA, y un cop estigam lliestos tornar a ficar lo periódich a son puesto y donarli 'l degut curs.

Fentho aixís tots podem quedar be y contents: vostés llegiran la excomunicada TRAMONTANA y 'l nostres suscriptors no perdrán cap número.

Ja que no 's volen decidir a solicitar la suscripció d'arros.

Dos socios de la Joventut Católica de Sampedor van entusiasmarse misticament, y l'un pegá varias punyaladas al altre.

Aixó de la fe, la devoció y l'amor 'l próxim, resultan sempre tan incompatibles en un sol individu com lo mateix misteri de la Santissima Trinitat.

LA LOLITA

¡Coneixen a la Lolita!
¡No la coneixen! ¡estrany!
tot lo bari la coneix,
qui no la coneix, caram!
si la seva fama arriba
del Besós al Llobregat,
de la mar vella a ca 'l Borní,
de Sant Martí a Serrí.
Es la reina dels promesos,
la que té cent mil galans
voiantos com papellons
voiant a las flors de Maig.
Ells cap galan estima,
cap ne trova del seu bras,
Berena, Condes y Marquesos
son poch per ella en vristat;
ella voldria quan menos
un príncip de pura sang.

¡No la coneixen encara!
¡no la coneixen! ¡caram!

Es la Lola collaire,
collaire com no n'hi ha;
trabalha sols per grans dames,
(no sé si son pe 'ls ganats).
Ab segons qui no 's hi tracta,
puig a parlar en vristat,
sa fina conversació
y sa educació cabal
no pot atèrre ab gent toza
que no enrahoni som-ad.
Vesteix a tota elegancia,
se fa prestissí ab moony alt;
desprecia a ne 'ls sabaters
que li demanin sa mà;
fa ganuyats a tothom,
l'únic sol que li sap mal
es que no sab poh desgracia!
es que no sab de bellat.

Encara no la coneixen!
¡encara no! ¡je es estrany!

Es la Lolita una noya
que a no teni 'l nas de lap,
los ulls com dues taronjas,
los cabells com encenalls,
lo front com una torratxa,
las orellas de tres pans,
la boca de clavoguera,
las galtes de pa de raí,
los dits com butliferons,
los brassos com d'os perails,
lo cos de marfoga vella,
y 'l caminar de soldat,
encara a entrada de foeh
algun senyor vell nafrat
d'aquets que no hi veuhén geyre
y ja 'ls hi goteixa 'l nas,
podria ser que digués
que es noya que pot anar.
¡Oy, qu'ara ja la coneixen!
¡je coneixen! Si, caram!
no podien pas de menos;
sols diré per acabar

que si pe 'l carrer la veuhén,
retornisse, desin pas
y apartin las criaturas
que podrian pendre mal.

Jaumet Sorribes.

Mossen Pere, de Sant Martí de Provensals; no estaria per demés que posés fre a la llengua de la seva majorjona, que, segons me contan, promou tals enredos entre duas pentinadoras del carrer de la Montanya, que algun dia alló promet acabar com los rosaris de la Aurora.

També hi ha un trompa municipal del mateix Sant Martí que s'ha ficat en camisas d'onze varas en aquest assumpto, y a una y altre 'ls treuren los drapets al sol si no deixan en pau al vebinat no continuant més ab sas intrigas de mala lleey.

Quedém, donchs, en que quedan avisats.

Entre certas costums llanudas que subsistexen algo en la avansada ciutat de Reus, s'troba encara la de que quan s'ha de calsar per primera vegada una criatura de bolquers, la portan dintre d'una cova mística a calsarla devant d'un tros de fusta d'aquells que fan de regadora de catell per las personas que mereixen voltar la sinia.

Donchs vetaquí que la setmana passada una avis agafa la neta y la porta a cals Dolors y devant del retrato en bulto d'aquell fulano que va enamorarse d'un tocino, comensa a calsar la criatura.

Surt de moment un escarbat piloter que fa de mosso a la casa, y al veure que la criatura estava com si anés a pendre un bany, comensa a crits y esbalots contra la vella, que la deixi devota, es a dir, tonta.

Vetaquí un escándol que aplaudeixo de tot cor. Als creyents de semblants ximpleras, está molt be que se 'ls escandalitzi.

Los llusos de Banyolas han fet una romeria que si no ha acabat com lo rosari de la aurora li ha fet voras d'assemblarse a alló que contan del Diluvi universal los embustersos llibres sagrats.

Set ó vuyt cents entre beyats, ruquerols, borriots negres y cataplasmas d'encens, formavan la comitiva. Sortiren bramant lo Ruca l'infierno cap a Can Jaume de Puigpalter, y allí comensá la penitencia ab fartaneres y tragos de sanch de Deu que 'l arbor pladós se vessava per dalt, per baix y pels mitjos.

Seris consecuencia d'aixó que Son Amo obrí las aisetas dels miracles pera refrescarlos, y ¡votoalisto! com la Providencia tot ho fa abundant, ab un xich més se negan.

Deixaren los trastos de la fe a Can Jaume y tornaren a la vila com uns xops, servint de broma als incredúls.

L'endemá anaren a buscar lo deixat lo dia anterior, entre 'l que hi havia una santa, y segon sáfeh ab trons y llamps.

Si las solemnitats religioses no s'encomanan a D. Lucifer están perdudas.

ANAGRAMA

Un senyor molt il·lustrat
va dir al senti un total:
— ¡Qui es lo porch que per qui dalt
aquets tot se li ha encapat!

A. DE LA G. RIBES.

GEROGLIFICH

K P L L

Y

BA K L L

A TOT

K. NOVAS DEL K. STELL.

SOLUCIONS

É LAS CANOBIAS DEL NÚMERO PASAT

ANAGRAMA: — SOU. OUS.

TRAMA: — LORCIAS: — La Esqueija de la Torfetera.

Barcelona.—Tipografia LA ACADEMIA, Ronda de la Universitat, 5.